

Asociácia *Dryado octopetalae-Caricetum firmae* Sillinger 1933 v Západných Karpatoch

The association *Dryado octopetalae-Caricetum firmae* Sillinger 1933 in the Western Carpathians

JOZEF ŠIBÍK¹, ANTON PETRÍK², IVANA KRAJČIOVÁ-ŠIBÍKOVÁ³ & ZUZANA
DÚBRAVCOVÁ³

¹Botanický ústav SAV, Dúbravská cesta 14, 845 23 Bratislava 4, jozef.sibik@savba.sk

²Botanická záhrada UK, Botanická 3, 841 04 Bratislava 1, petrika@rec.uniba.sk

³Katedra botaniky PriF UK, Révová 39, 811 02 Bratislava 1, ikrajciova@yahoo.com,
dubravcovova@fns.uniba.sk

Abstract: The chionophobic and sub-hygrophilous plant community of the association *Dryado octopetalae-Caricetum firmae* Sillinger 1933 is presented from the territory of the Western Carpathians. Data set of 88 relevés was analysed by detrended correspondence analysis and cluster analysis. They were divided into two subassociations: *D.-C. primuletosum auriculae* Šibík, Petrík & Kliment 2004 and *D.-C. saxifragetosum aizoidis* Šibík, Petrík & Kliment 2004. The first one occurs mainly on steep, north-facing rocky sites, small narrow terraces and rocky grooves, but can be found also on windy rocky ledges and slopes. In comparison with the previous subassociation, stands of the second one are more hygrophilous and much more closed, developed on north- (rarely west)-facing sites on mountain edges with very foggy climate.

Keywords: calcareous grasslands, *Carex firma*, *Caricion firmae*, Central Western Carpathians, *Dryas octopetala*, subalpine belt.

Spoločenstvá s prevahou druhov *Carex firma* a *Dryas octopetala* majú v rámci Západných Karpát ľažisko rozšírenia v subalpínskom a alpínskom stupni ich centrálnych pohorí. Vyskytujú sa predovšetkým na strmých svahoch a v skalnatých žľaboch so severnou orientáciou, nájdeme ich však aj v inverzných polohách alebo na strmých, južne orientovaných skalných stenách.

Ako ukázala rozsiahla syntaxonomická revízia (Šibík et al. 2004), porasty zo subalpínskeho stupňa Krivánskej Fatry, Chočských vrchov a Nízkych Tatier zaraďujeme do asociácie *Dryado octopetalae-Caricetum firmae* Sillinger 1933. V Tatrách (Západných, Vysokých a Belianskych) sa vyskytuje vikariantná asociácia *Arenario tenellae-Caricetum firmae* (Braun-Blanquet 1930) Šibík, Petrík et Kliment 2004, diferencovaná predovšetkým výskytom tatranských resp. arkto-alpínskych druhov ako napr. *Androsace chamaejasme*, *Arenaria tenella*, *Minuartia sedoides*, *M. gerardii*, *Pedicularis oederi*, *Silene acaulis* a pod. Z fytogeografického hľadiska sú zaujímavé porasty, ktoré sa vyskytujú na Sivom vrchu v Západných Tatrách. Tieto majú v asociácii *Arenario tenellae-Caricetum firmae* okrajové postavenie, sú hodnotené ako súčasť subasociácie *A.-C. salicetosum reticulatae* Petrík in Šibík, Petrík et Kliment 2004 a variantu s *Dianthus nitidus*. Výskytom klinčeka lesklého i celkovým floristickým zložením tvoria prechod k asociácii *Dryado octopetalae-Caricetum*

firmae a potvrdzujú prechodné postavenie Sivého vrchu medzi Chočskými vrchmi a vápencovou časťou Západných Tatier.

V subalpínskom stupni Krivánskej Fatry fytocenózy s prevahou *Carex firma* a *Dryas octopetala* prvýkrát študoval Klika (1932), ktorý ich pokladal (spolu s porastami z Chočských vrchov) za súčasť asociácie *Firmetum chočense*. Sillinger (1933) porasty oboch dominánt z územia Nízkych Tatier na základe výraznej podobnosti floristického zloženia hodnotil ako fácie asociácie *Dryadeto-Firmetum*. Spomedzi ďalších autorov viac či menej podrobne sa zaobrajúcimi týmto špecifickými a nápadnými porastami v Krivánskej Fatre to boli Kubíková (1972, 1973), Bělohlávková & Fišerová (1976), Bělohlávková (1980), Urbanová (1977, 1991), Cvachová & Urbanová (1981), Milová & Urbanová (1989) a Šibik (2003); v Chočských vrchoch Pawłowski (1935) a Švandová-Ursíniová (1966); v Nízkych Tatrách Bělohlávková & Fišerová (1978) a Školek (2003).

Materiál a metódy

Všetky zápisy boli získané metódami zürišsko-montpellierskej školy (Braun-Blanquet 1964). Jednotliví autori používali rôzne stupnice pokryvnosti: 5- resp. 7-člennú Braun-Blanquetovu stupnicu, 10-člennú Dominovu resp. 11-člennú Hadač-Dominovu stupnicu (cf. Sillinger 1933; Hadač et al. 1969) a upravenú 9-člennú stupnicu (Barkman et al. 1964). Aby sme dosiahli lepšiu porovnatelnosť zápisov pre numerickú klasifikáciu, previedli sme ich do ordinálnej 9-člennej škály (van den Maarel 1979). Pri numerickej klasifikácii a ordinácii sme vyniechali taxóny určené len do úrovne rodu a niektoré sme zahrnuli do vyšších alebo širšie chápanych taxónov: *Aconitum firmum* (subsp. *moravicum*), *Cardaminopsis arenosa* agg. (*C. borbasii*), *Empetrum hermaphroditum* (*E. nigrum*), *Gentianella lutescens* (subsp. *tatrae*), *Helianthemum grandiflorum* (subsp. *grandiflorum*, subsp. *glabrum*, subsp. *obscurum*), *Lotus corniculatus* (var. *alpicola* Beck), *Luzula luzuloides* (subsp. *rubella*), *Thymus pulcherrimus* (subsp. *pulcherrimus*, subsp. *sudeticus*). Syntaxonomické hodnotenie porastov a vyčlenenie diagnostických taxónov zodpovedá výsledkom syntaxonomickej revízie spoločenstiev s *Carex firma* a *Dryas octopetala* z územia Západných Karpát (Šibik et al. 2004). Kvôli ucelenosť predkladanej informácie ponechávame v tabuľke 1 okrem nepublikovaných zápisov aj zápisu publikované.

Numerickú klasifikáciu sme urobili programom NCLAS z balíka programov Syn-tax (Podani 2001). Použili sme β-flexibilnú metódu ($\beta = -0.25$) a Jaccardov koeficient podobnosti. Ako ordinačná metóda bola použitá DCA (detrended correspondence analysis), zo súboru programov Canoco (ter Braak & Šmilauer 2002). Tabuľky boli generované v programe Fytopack (Jarolímek & Schlosser 2005). Číslo zápisu v tabuľke 1 zodpovedá číslu zápisu v ordinačnom grafe (obr. 1) a dendrogramme (obr. 2). Pri každom taxóne je uvedená frekvencia výskytu v % v konkrétej subasociácii (Sts), v asociácii (Sta) a priemerná hodnota pokryvnosti (horný index) v danom syntaxóne. Pri zriedkavo sa vyskytujúcich taxónoch (výskyt v 1 – 4 zápisoch) uvádzame za hodnotu pokryvnosti príslušnosť k danému stĺpcu tabuľky. Údaje k jednotlivým zápisom obsahujú pri publikovaných zápisoch skrátenú citáciu prameňa a ich lokalizáciu na úrovni orografických celkov podľa podkladovej mapy Databanky fauny Slovenska (1983), pri nepublikovaných dátach uvádzame kompletné údaje k jednotlivým zápisom. Geologický substrát v Krivánskej Fatre sme identifikovali podľa Haška & Poláka (1980).

Diagnosticky významné taxóny jednotlivých subasociácií sú v tabuľke 1 zvýraznené tučným rezom písma. Nomenklatúra taxónov je zjednotená podľa Zoznamu nižších a vyšších rastlín Slovenska (Marhold & Hindák 1998), výnimky uvádzame aj s autorskou citáciou. Poddruhy (bez uvedenia mena druhu) sú v tabuľke 1, prípadne v texte, označené hviezdičkou (*). Mená syntaxónov sú podľa práce Mucinu

& Maglockého (1985), ich diagnostické taxóny podľa práce Šibíka et al. (2004). Mená novšie rozpoznaných a opisaných syntaxónov uvádzame aj s autorskou citáciou. Pri opise spoločenstiev sme použili nasledovné skratky: dif. = diferenciálny taxón, dom. = dominanta, konšt. = konštantne sprievodný taxón (s frekvenciou výskytu nad 60 %), z. = zápis.

Výsledky

Z hľadiska interpretácie výsledkov numerickej klasifikácie sme použili prvú úroveň delenia. Jednotlivé zhluky predstavujú konkrétnie, floristicky dobre differencované subasociácie (tab. 1, obr. 2). Zápis v jednotlivých zhlukoch zodpovedajú dendrogramu, ktorý vznikol s použitím Jaccardovho koeficientu podobnosti.

Pri nepriamej gradientovej analýze (DCA) umiestnenie zápisu č. 87 (obr. 1) v ordinačnom priestore naznačovalo jeho odlišnosť od ostatných zápisov použitých pri ordinácii. Tento zápis, hoci nie príliš typický, sme ponechali v tabuľke, nakoľko pri celkovom porovnaní porastov s *Carex firma* a *Dryas octopetala* sa priradil k zápisom asociácie *Dryado octopetalae-Caricetum firmae* (Šibík et al. 2004, tab. 1, stĺpec C) a nie k spoločenstvám predstavujúcim štrbinové spoločenstvá zväzu *Potentillion caulescentis* Br.-Bl. in Br.-Bl. et Jenny 1926 em. Sutter 1969, ako napr. nasledujúci zápis z Krivánskej Fatry (pozri tiež Šibík 2003, obr. 3; Šibík et al. 2004, tab. 1, stĺpec G).

Krivánska Fatra, Veľký Kriváň, strmé, nápadné skalné stienky na jz. svahu pod vrcholom, v smere od vrcholu ku kóte „Hrana Veľkého Kriváňa“, 1 690 m n. m., 6880a, orient. JZ, sklon 65 – 70 °, podklad: dolomitický vápenec, plocha: 18 m², celk. pokryvnosť: 45 %, E₁: 30 %, E₀: 30 %, 4. 8. 2001, J. Šibík & I. Krajčiová-Šibíková.

E₁: *Carex firma* 2b, *Dryas octopetala* 2a, *Anthyllis *alpestris* 1, *Festuca versicolor* 1, *Trisetum alpestre* 1, *Biscutella laevigata* +, *Bistorta vivipara* +, *Crepis jacquinii* +, *Dianthus nitidus* +, *Gentiana clusii* +, *Thymus *sudeticus* +, *Bartsia alpina* r, *Campanula cochlearifolia* r, *Draba aizoides* r, *Gentianella lutescens* r, *Sesleria tatrae* r.

E₀: *Ditrichum flexicaule* 2a, *Homalothecium philippeanum* 2a, *Hypnum cupressiforme* 2a, *Ctenidium molluscum* 1, *Pseudoleskea catenulata* 1, *Tortella tortuosa* 1, *Grimmia* sp. +.

Tento zápis radíme k sukcesne mladším porastom subasociácie *Leontopodium alpini-Campanuletum cochlearifoliae caricetosum firmae* Valachovič in Valachovič et al. 1995, osídľujúcim skalné štrbininy a terásy vápencových a dolomitových stien s prevažne južnou orientáciou. Malofatranské porasty sa vyznačujú absenciou charakteristického taxónu *Leontopodium alpinum* a vyžadujú si rozsiahlejšie porovnanie v rámci asociácie *Leontopodium alpini-Campanuletum cochlearifoliae* Unar in Unar, Unarová et Smarda 1985, prípadne celého zväzu *Potentillion caulescentis* na území Západných Karpát.

Charakteristika spoločenstva

Elyno-Seslerietea Br.-Bl. 1948

Seslerietalia coeruleae Br.-Bl. in Br.-Bl. et Jenny 1926

Caricion firmae Gams 1936

***Dryado octopetalae-Caricetum firmae* Sillinger 1933**

Tab. 1; obr. 1, 2; diagnostické taxóny asociácie: *Carex firma* (dom., konšt.), *Dryas octopetala* (dom., konšt.), *Bartsia alpina* (dif.¹), *Dianthus nitidus* (dif.), *Pinguicula alpina* (dif.), *Selaginella selaginoides* (dif.¹), *Soldanella carpatica* (dif.¹), *Tofieldia calyculata* (dif.), *Vaccinium vitis-idaea* (dif.¹), *Hylocomium splendens* (dif.¹), *Hypnum cupressiforme* (dif.), *Bistorta vivipara* (konšt.), *Crepis jacquinii* (konšt.), *Festuca versicolor* (konšt.), *Galium anisophyllum* (konšt.), *Pedicularis verticillata* (konšt.), *Ranunculus alpestris* (konšt.), *Saxifraga caesia* (konšt.), *Ditrichum flexicaule* (konšt.), *Tortella tortuosa* (konšt.)

¹ diferenciálne taxóny oproti asociácii *Arenario tenellae-Caricetum firmae*

Dvojposchodové, floristicky stredne bohaté spoločenstvo (priemerne 34 taxónov v zápisе) s prevahou hemikryptofytov a chamaefytov. Celkovú fyziognómiu udávajú vankúše *Dryas octopetala* a trsy *Carex firma*, tvoriace podstatnú časť bylinného poschodia. Vzájomné rozdiely v ich pokryvnosti však nepodmieňujú výraznejšiu zmenu v druhovom zložení fytocenóz. Konštantnú subdominantu porastov, ktorých výška sa pohybuje v rozmedzí 5 – 15/15 – 30 cm, tvorí *Festuca versicolor*. Ich pravidelnou zložkou je tiež viacero pestro kvitnúcich bylín (*Bartsia alpina*, *Bistorta vivipara*, *Crepis jacquinii*, *Dianthus nitidus*, *Galium anisophyllum*, *Pedicularis verticillata*, *Pinguicula alpina*, *Ranunculus alpestris*, *Saxifraga caesia*, *Soldanella carpatica*, *Tofieldia calyculata*) a drobných kríčkov (*Vaccinium vitis-idaea*). Poschodie machorastov a lišajníkov (E_0) je dobre vyvinuté; s vysokou stálosťou sa v ňom vyskytujú druhy *Tortella tortuosa*, *Ditrichum flexicaule* a *Hylocomium splendens*.

Dryado-Caricetum firmae je chionofóbne, subhygrofilné spoločenstvo, osídlujujúce plýtké pôdy na vápencovom a dolomitovom substráte (litozem) v supramontánom až subalpínskom stupni (cca 1 300 – 1 750 m n. m.). Vyskytuje sa predo všetkým na miestach s extrémnymi podmienkami, akými sú silným vetrom vystavené stanovišta, kde sa snehová pokrývka udrží len krátku dobu a jej hrúbka je malá. Rozšírené je na miernych až strmých (20 – 80 °), prevažne severne orientovaných svahoch, skalných stenách a v skalnatých žľaboch s chladnejšou a vlhkejšou mikroklimou. Zriedkavejšie osídluje stanovišta s inou expozíciou (JZ, Z) kde sa viaže na skalné steny alebo upevnené sutiny; tu už častejšie tvorí prechody k spoločenstvám skalných štrbín. Pôdy pod porastami sú čierne, silne humózne, neutrálne až mierne bázické protorendziny (= litozem karbonátová), s množstvom drobných úlomkov materskej horniny. V dôsledku extrémnej hrebeňovej klímy môže medzi trsmi *Carex firma* dochádzať k hromadeniu surového humusu (Sillinger 1933: 226; Bělohlávková & Fišerová 1976: 138 – 139).

Ide o pôvodné spoločenstvo vyskytujúce sa na vápencoch a dolomitoch, na strmých, často zatienených skalnatých svahoch a skalách. Početný výskyt druhov triedy *Asplenietea trichomanis* (tab. 1) poukazuje na úzke syngeneticke vzťahy k spoločenstvám skalných štrbín. Na zvetrávaním silne narušených stanovištiach s hlbšou skeletnatou pôdou môže na náveterových svahoch ďalší vývoj smerovať k asociácii

Sesleria tatrae-Festucetum versicoloris. V chránenejších, často konkávnejších polohách s hlbšou pôdou sa významnejšie uplatňujú druhy rodu *Sesleria* (*S. albicans*, *S. tatrae*) a *Carex sempervirens* subsp. *tatrorum* (Zapał.) Pawł.; spoločenstvo je povolna vystriedané fytocénózami asociácie *Diantho nitidi-Caricetum tatrorum* (Sillinger 1933) Kliment et al. 2005. Na miestach menej exponovaných, s typickou vlhkou klimou podporovanou severnou expozíciou, kde sa nahromadila vrstva surového humusu, *Dryado-Caricetum firmae* mozaikovo prechádza do kríckovitých porastov zväzu *Loiseleurio-Vaccinion*.

Na základe rozdielov vo floristickom zložení a synekológií porastov boli v rámci asociácie rozlíšené dve subasociácie.

***Dryado octopetalae-Caricetum firmae primuletosum auriculae* Šibík, Petrík & Kliment 2004**

Diferenciálne taxóny subasociácie: *Primula auricula* subsp. *hungarica*, *Asplenium viride*, *Campanula cochleariifolia*, *Gentiana clusii*, *Sesleria albicans*, *Barbula crocea*, *Cololejeunea calcarea*, *Didymodon giganteus*, *Entodon concinnus*, *Hymenostylium recurvirostrum*, *Mnium thomsonii*, *Orthothecium rufescens*, *Racomitrium lanuginosum*.

Porasty subasociácie *D.-C. primuletosum auriculae* osídľujú predovšetkým strmé skalné stanovištia, terásky a žľaby, hlavne so severnou orientáciou, ale aj vyfúkavané skalné rímsy a svahy. Zastúpenie viacerých taxónov triedy *Asplenietea trichomanes* poukazuje na úzke syngeneticke vzťahy so spoločenstvami skalných štrbín, z ktorých sa vyvinuli. Subasociácia sa vyskytuje vo dvoch ekologických variantoch, pričom floristické zloženie je viac-menej nezmenené. Na túto skutočnosť poukázal už Sillinger (1933: 224). Na skalných teráskach a v zatienených skalnatých žľaboch, predovšetkým so severnou expozíciou, sa vytvárajú porasty s významou účasťou machorastov. Kompaktné trsy *Carex firma* a vankúše *Dryas octopetala* spolu s machmi prispievajú k udržaniu vlhkosti biotopu. Na stanovištiach silne exponovaných, akými sú náveterne svahy a plôšky na hrebeňoch, kde sú rastliny vystavené vysušujúcemu účinku vetra, je poschodie machorastov vyvinuté slabšie, prípadne sú vo väčšej mieri zastúpené xerofilnejšie druhy ako napr. *Racomitrium lanuginosum*.

Výskyt subasociácie je fytocenologickými zápismi doložený z pohorí Krivánska Fatra, Chočské vrchy a Nízke Tatry.

***Dryado octopetalae-Caricetum firmae saxifragetosum aizoidis* Šibík, Petrík & Kliment 2004**

Diferenciálne druhy subasociácie: *Saxifraga aizoides*, *Biscutella laevigata*, *Festuca supina*, *Huperzia selago*, *Parnassia palustris*, *Pyrola carpatica*, *Salix alpina*, *Scabiosa lucida*, *Vaccinium myrtillus*, *Dicranum scoparium*, *Polygonatum urnigerum*.

V porovnaní s predchádzajúcou subasociáciou sú porasty *D.-C. saxifragetosum aizoidis* značne hygrofilnejšie. Vytvárajú zapojenejšie fytocénózy, v ktorých kom-

paktné trsy *Carex firma* a vankúše *Dryas octopetala* zadržiavajú vlhkosť. Na extrémnych stanovištiach možno vidieť vytváranie typických girlandových pôd.

Subasociácia sa vyvinula v zóne extrémnej hrebeňovej klímy s častými hmlami, na stanovištiach so severnou, zriedkavejšie západnou orientáciou. Fytocenologickými zápismi bola zdokumentovaná iba z Krivánskej Fatry, kde sa vyskytuje na severnom a severozápadnom svahu Veľkého a Malého Kriváňa a v Chlebských kotloch.

V minulosti porasty subasociácie pravdepodobne zaberali menšie plochy. Po odstránení kosodreviny počas valašskej kolonizácie v 16. a 17. storočí (cf.: Janík 1971: 69, Plesník 1955: 30) sa rozšírili z enkláv v kosodrevine a strmých svahov.

Na chránenejších stanovištiach s hlbšou vrstvou pôdy môžu prechádzať do porastov asociácie *Diantho nitidi-Caricetum tatrorum*. Na miestach, kde sa nahromadila väčšia vrstva nerozloženého humusu, pribúdajú kyslomilnejšie druhy, napr. *Empetrum hermaphroditum*, príp. viaceré druhy rašeliníkov (*Sphagnum* sp. div.); ďalšia sukcesia môže smerovať ku kosodrevinovým porastom. Nakoľko však ide o blokované sukcesné štádium s ustáleným a vyrovnaným druhovým zložením, je to proces obzvlášť dlhodobý. Značná hygrofilnosť porastov poukazuje na blízke syngeneticke vzťahy k asociácii *Androsaceo lacteae-Festucetum versicoloris*.

V súčasnosti sú porasty subasociácie *D.-C. saxifragetosum aizoidis* najviac ohrozené vysádzaním kosodreviny (cf. Bernátová, Uhlířová & Topercer 1998: 50, 51), pričom sa narúrajú kompaktné trsy dominánt a spolu so sadenicami sú často zanášané aj nepôvodné druhy rastlín. V blízkosti turistických chodníkov sú porasty ohrozené zošľapávaním.

Údaje k zápisom

Názov a opis lokality; nadmorská výška; zemepisné súradnice; orientácia, sklon, geologický podklad, plocha zápisu, celková pokryvnosť, pokryvnosti jednotlivých etáží, dátum, autor(i) zápisu (DB = Dana Bernátová, ZD = Zuzana Dúbravcová, IJ = Ivan Jarolímek, LM = Ladislav Mucina, AP = Anton Petrík, IS = Ivana Krajčiová-Šibíková, JS = Jozef Šibík, JU = Jana Uhlířová, PT = Peter Turis, ŠU = Švandová-Ursíniová, MV = Milan Valachovič, IW = Ioan Wagner). Zápis č. 38 – 70 sú tiež v práci Šibík (2003, tab. 3, z. 1 – 33) a 76 – 83 v práci Švandová-Ursíniová (1966, tab. 1, z. 1 – 8).

1. Krivánska Fatra (KF), Biele skaly (Ľavie chrby), severne orientované skalné zrázy, ssv. od vrcholu Bielych skál; 1 380 m; S, 70 °, vápence, 15 m², E_i: 50 %, E₀: 80 %, 13. 8. 1981; AP.
2. KF, tamtiež, sz. úbočie, asi 10 m pod hrebeňom; 1 430 m; S, 70 °, vápence, 12 m², E_i: 40 %, E₀: 30 %, 14. 8. 1981; AP.
3. KF, tamtiež, sz. úbočie, báza skalných zrázov; 1 390 m; SZ, 60 °, vápence, 25 m², E_i: 60 %, E₀: 30 %, 15. 8. 1981; AP.
4. KF, tamtiež, sz. úbočie, asi 30 m pod hrebeňom, severne od vrcholu Bielych skál; 1 420 m; S, 80 °, vápence, 20 m², E_i: 70 %, E₀: 50 %, 15. 8. 1981; AP.
5. KF, tamtiež, sz. úbočie, asi 30 m pod hrebeňom, zjj. od vrcholu Bielych skál; 1 420 m; SZ, 70 °, vápence, 20 m², E_i: 60 %, E₀: 30 %, 15. 8. 1981; AP.
6. KF, Suchý, severné úbočie, sv. od vrcholu; 1 390 m; S, 70 °, vápence, 25 m², E_i: 70 %, E₀: 50 %, 15. 8. 1981; AP.
7. KF, tamtiež, severné úbočie, ssz. od vrcholu, na báze ojedinelých skál tesne nad hranicou lesa; 1 320 m; S, 80 °, vápence, 10 m², E_i: 70 %, E₀: 50 %, 16. 8. 1981; AP.

8. KF, tamtiež, severné úbočie, pri skalnej ihle s. od vrcholu; 1 320 m; SSZ, 60 °, vápence, 15 m², E₁: 60 %, E₀: 70 %, 16. 8. 1981; AP.
9. KF, Biele skaly (Ťavie chrbty), sz. úbočie, sv. od vrcholu asi 10 m nad bázou skalných zrázov; 1 370 m; SV, 80 °, vápence, 20 m², E₁: 50 %, E₀: 80 %, 16. 8. 1981; AP.
10. KF, tamtiež, sz. úbočie, spevnená sutina; 1 430 m; SSV, 45 °, vápence, 7 m², E₁: 80 %, E₀: 30 %, 14. 8. 1981; AP.
11. Chočské vrchy, Veľký Choč, skalné steny južne od vrcholu; 1 560 m; ZSZ, 80 °, vápence, 10 m², E₁: 60 %, E₀: 50 %, 18. 8. 1981; AP.
12. Chočské vrchy, Veľký Choč, skalné steny jjv. od vrcholu; 1 590 m; SV, 60 °, vápence, 12 m², E₁: 70 %, E₀: 50 %, 18. 8. 1981; AP.
13. Chočské vrchy, Malý Choč, skalná stena s. od vrcholu; 1 430 m; ZSZ, 80 °, vápence, 6 m², E₁: 50 %, E₀: 40 %, 18. 8. 1981; AP.
14. Nízke Tatry, Krakova hoľa, skalná stena sz. od vrcholu; 1 710 m; ZSZ, 80 °, dolomitické vápence, 15 m², E₁: 40 %, E₀: 30 %, 19. 8. 1981; AP.
15. Nízke Tatry, tamtiež, severne od vrcholu; 1 710 m; S, 60°, dolomitické vápence, 20 m², E₁: 70 %, E₀: 60 %, 19. 8. 1981; AP.
16. Nízke Tatry, Salatín, východné úbočie, drobivá skalná stena na skalnej vežičke v kosodrevine; 1 480 m; SSZ, 70 °, dolomity, 9 m², E₁: 50 %, E₀: 60 %, 19. 7. 1983; AP.
17. Nízke Tatry, Krakova hoľa, severne od vrcholu, na ± stabilnej sutine; 1 730 m; ZSZ, 45 °, dolomitické vápence, 15 m², E₁: 70 %, E₀: 10 %, 19. 8. 1981; AP.
18. Nízke Tatry, Salatín, východné úbočie, skalná vežička v kosodrevine; 1 460 m; SZ, 60 °, dolomity, 5 m², E₁: 70 %, E₀: 50 %, 19. 7. 1983; AP.
19. Nízke Tatry, Ohnište, severné úbočie, asi 100 m v. od skalného okna; 1 450 m; SZ, 55 °, vápence, 10 m², E₁: 60 %, E₀: 60 %, 21. 9. 1983; AP.
20. Nízke Tatry, Ohnište, severné úbočie, v úrovni skalného okna; 1 460 m; SZ, 55°, vápence, 25m², E₁: 60 %, E₀: 50 %, 22. 9. 1983; AP.
21. Nízke Tatry, Krakova hoľa, severovýchodná rázsocha, stabilná sutina; 1 670 m; Z, 40°, dolomitické vápence, 15 m², E₁: 70 %, E₀: 80 %, 21. 7. 1984; AP.
22. Nízke Tatry, Krakova hoľa, severozápadne od vrcholu, stabilná sutina; 1 740 m; Z, 45°, dolomitické vápence, 25 m², E₁: 95 %, E₀: 20 %, 19. 8. 1981; AP.
23. Chočské vrchy, Veľký Choč, skalná stienka pri vrcholových skalách zo severu; 1 600 m; S, 50 °, vápence, 15 m², celková pokryvnosť: 95 %, E₁: 70 %, 21. 6. 1994; DB.
24. KF, Malý Kriváň, skalka tesne pod hrebeňom; 1 630 m; SZ, 45 °, vápence, 25 m², celková pokryvnosť: 70 %, E₁: 60 %, E₀: 20 %, 28. 8. 1997; DB & JU.
25. – 34. Bělohlávková & Fišerová (1976), tab. 1, z. 1 – 10, KF (*Dryado-Firmetum*).
35. Nízke Tatry, Ohnište, Okno – s. strana; 1 400 m; S, 35 °, vápence, 8 m², celková pokryvnosť: 65 %, E₁: 60 %, E₀: 15 %, 4. 8. 1986; LM.
36. Chočské vrchy, Veľký Choč, podstenný osyp pri vrcholových skalách, sústava terások zatienená skalnou stenou; 1 600 m; SV, 70 °, vápence, 12 m², celková pokryvnosť: 35 %, E₁: 30 %, E₀: 20 %, 1. 8. 1984; LM.
37. Pawłowski (1935), tab. 2, z. 5, Chočské vrchy (*Caricetum firmae carpaticum*).
38. KF, Malý Kriváň, strmý svah pod hrebeňom za Markušovým žľabom, pred vrcholom Malého Kriváňa; 1 640 m; 49°10'57,7" s. š., 18°59'40,2" v. d.; SSZ, 50 °, dolomitické vápence, 16 m², celková pokryvnosť: 95 %, E₁: 90 %, E₀: 50 %, 25. 7. 2002; JŠ & IŠ.
39. KF, Malý Kriváň, skala pred vrcholom, okolo ktorej prechádza turistický chodník; 1 640 m; 49°10'57,5" s. š.; 18°59'41,2" v. d.; SSZ, 40 °, dolomitické vápence, 15 m², celková pokryvnosť: 70 %, E₁: 60 %, E₀: 30 %, 19. 7. 2001; JŠ & IŠ.
40. KF, Veľký Kriváň, severný svah, vetru vystavená hrana, bližšie k Snilovskému sedlu; 1 675 m; S, 35 °, dolomity, 15 m², celková pokryvnosť: 95 %, E₁: 90 %, E₀: 75 %, 20. 7. 2001; JŠ, IŠ & ZD.

41. KF, sedlo Koniarky, nápadná skalka vystupujúca zo sedla Koniarky, blízko označenia NPR Prípor; 1 440 m; 49°11'28,3" s. š.; 19°00'12,4" v. d.; SSV, 45 °, dolomitické vápence, 12 m², celková pokryvnosť: 90 %, E_i: 75 %, E₀: 75 %, 21. 7. 2001; JŠ, IS & ZD.
42. KF, sedlo Koniarky, nápadne vystupujúca skala z dolomitických vápencov, bližšie k turistickému chodníku; 1 445 m; 49°11'27,6" s. š.; 19°00'13,0" v. d.; S, 35 °, dolomitické vápence, 25 m², celková pokryvnosť: 85 %, E_i: 70 %, E₀: 60 %, 19. 7. 2001; JŠ & IS.
43. KMF, Veľký Kriváň, pod vrcholom, v smere do Snilovského sedla; 1 692 m; 49°11'17,2" s. š.; 19°01'52,9" v. d.; SSV, 10 °, vápence, 25 m², celková pokryvnosť: 100 %, E_i: 100 %, E₀: 2 %, 1. 8. 2002; JŠ & ZD.
44. KF, Chleb, tesne pri vrchole, nad turistickým chodníkom, ktorý ho obchádza, bližšie k Chlebským kotlom; 1 640 m; 49°11'16,9" s. š.; 19°03'06,3" v. d.; SSV, 20 °, dolomitické vápence, 25 m², celková pokryvnosť: 100 %, E_i: 100 %, E₀: 15 %, 9. 7. 2002; JŠ & IS.
45. KF, Veľký Kriváň, hned' pod kótou označujúcou vrchol, svah nad dolinou Studenca; 1 706 m; 49°11'15,1" s. š.; 19°01'50,2" v. d.; Z, 30 °, vápence, 25 m², celková pokryvnosť: 95 %, E_i: 95 %, E₀: 5 %, 1. 8. 2002; JŠ & ZD.
46. KF, Veľký Kriváň, napravo do turistického chodníka, vedúceho od kóty „Hrana Veľkého Kriváňa“ na vrchol, typické girlandové pôdy; 1 660 m; 49°11'20,3" s. š.; 19°01'45,8 v. d.“; SZ, 25 °, dolomity, 30 m², celková pokryvnosť: 70 %, E_i: 65 %, E₀: 20 %, 4. 8. 2001; JŠ & IS.
47. KF, Veľký Kriváň, severný svah, skalnaté rebro; 1 650 m; 49°11'20,5" s. š.; 19°01'55,8" v. d.; SSV, 30 °, dolomity, 12 m², celková pokryvnosť: 90 %, E_i: 85 %, E₀: 60 %, 4. 8. 2001; JŠ & IS.
48. KF, Veľký Kriváň, severný svah, naľavo od turistického chodníka vedúceho od kóty „Hrana Veľkého Kriváňa“ na vrchol; 1 670 m; 49°11'20,0" s. š.; 19°01'52,4" v. d.; S, 25 °, dolomity, 30 m², celková pokryvnosť: 98 %, E_i: 98 %, E₀: 60 %, 4. 8. 2001; JŠ & IS.
49. KF, Malý Kriváň, pod hrebeňom tiahnucom sa od vrcholu Malého Kriváňa do sedla Priehyb, nad skalnou puklinou, nad záverom Belianskej doliny; 1 600 m; 49°10'58,0" s. š.; 18°59'24,5" v. d.; SZ, 45 °, dolomitické vápence, 16 m², celková pokryvnosť: 100 %, E_i: 90 %, E₀: 50 %, 19. 8. 2002; JŠ & IS.
50. KF, Hromové, skaly v blízkosti slienitých odkryvov, bližšie k žľabu spadajúceho od Hromového sedla do Vrátnej doliny; 1 478 m; 49°11'26,6" s. š.; 19°03'12,6" v. d.; Z, 50 °, dolomitické vápence, 16 m², celková pokryvnosť: 70 %, E_i: 65 %, E₀: 35 %, 30. 7. 2002; JŠ, ZD & IJ.
51. Šibik et al. (2004): 197, Krivánska Fatra.
52. KF, Chleb, strmé skalnaté svahy Chlebských kotlov pod turistickým chodníkom, vedúcim zo Snilovského sedla na vrchol, opticky oproti Veľkému Rozsutcu; 1 635 m; 49°11'17,4" s. š.; 19°03'05,3" v. d.; SV, 55 °, dolomity, 24 m², celková pokryvnosť: 70 %, E_i: 65 %, E₀: 35 %, 12. 8. 2001; JŠ.
53. KF, Chleb, v spodnej časti Chlebských kotlov, bližšie k Snile. Sedlu; 1 595 m; 49°11'20,6" s. š.; 19°03'02,7" v. d.; SV, 35 °, vápence, 25 m², celková pokryvnosť: 90 %, E_i: 88 %, E₀: 45 %, 9. 7. 2002; JŠ & IS.
54. KF, Malý Kriváň, hrana zvažujúca sa nad záver Belianskej doliny, nad lavínovým žľabom na s. svahu Malého Kriváňa; 1 570 m; 49°11'00,0" s. š.; 18°59'25,6" v. d.; SZ, 40 °, dolomitické vápence, 24 m², celková pokryvnosť: 92 %, E_i: 90 %, E₀: 50 %, 19. 8. 2002; JŠ & IS.
55. KF, Malý Kriváň, severný svah pod hrebeňom tiahnucom sa od vrcholu do sedla Priehyb; 1 584 m; 49°10'57,7" s. š.; 18°59'18,0" v. d.; S, 40 °, dolomitické vápence, 20 m², celková pokryvnosť: 90 %, E_i: 90 %, E₀: 30 %, 24. 7. 2002; JŠ & IS.
56. KF, Chleb, horný okraj Chlebských kotlov, hned' pod hrebeňom, po ktorom vedie turistický chodník zo Snile. sedla na vrchol; 1 635 m; SSV, 70 °, dolomity, 25 m², celková pokryvnosť: 90 %, E_i: 85 %, E₀: 65 %, 4. 8. 2001; JŠ & IS.
57. KF, Chleb, strmý svah pod hrebeňom spadajúci do Chlebských kotlov, bližšie k Snile. Sedlu; 1 610 m; SSV, 45 °, vápence, 24 m², celková pokryvnosť: 85 %, E_i: 80 %, E₀: 65 %, 12. 8. 2001; JŠ.
58. KF, Chleb, svah v Chlebských kotloch pod turistickým chodníkom vedúcim od vrcholu Chlebu na

- Hromové; 1 630 m; 49°11'17,3" s. š.; 19°03'06,8" v. d.; S, 40 °, vápence, 25 m², celková pokryvnosť: 85 %, E₁: 80 %, E₀: 50 %, 12. 8. 2001; JŠ.
59. KF, Chleb, nad balvanitou sutinou v spodnej časti Chlebských kotlov; 1 605 m; 49°11'18,5" s. š.; 19°03'05,9" v. d.; S, 30 °, vápence, 25 m², celková pokryvnosť: 93 %, E₁: 90 %, E₀: 65 %, 9. 7. 2002; JŠ & IŠ.
60. KF, Malý Kriváň, pod turistickým chodníkom vedúcim po hrebeni od vrcholu do sedla Priehyb, v blízkosti nápadne vystupujúcej skaly; 1 585 m; 49°10'57,5" s. š.; 18°59'18,9" v. d.; S, 35 °, dolomitické vápence, 18 m², celková pokryvnosť: 80 %, E₁: 75 %, E₀: 50 %, 24. 7. 2002; JŠ & IŠ.
61. KF, Malý Kriváň, sz. svahy zvažujúce sa do Belianskej doliny, nad Markušovým žľabom; 1 618 m; 49°11'00,3" s. š.; 18°59'49,1" v. d.; SSZ, 30 °, dolomitické vápence, 16 m², celková pokryvnosť: 85 %, E₁: 75 %, E₀: 15 %, 25. 7. 2002; JŠ & IŠ.
62. KF, Malý Kriváň, sz. svah pod hrebeňom tiahnucim sa od sedla Koniarky k vrcholu, za Markušovým žľabom; 1 620 m; 49°10'59,9" s. š.; 18°59'46,6" v. d.; SZ, 40 °, dolomitické vápence, 25 m², celková pokryvnosť: 75 %, E₂: 15 %, E₁: 70 %, E₀: 20 %, 25. 7. 2002; JŠ & IŠ.
63. KF, Malý Kriváň, s. svah v blízkosti lavínového žľabu, nad vysadenou kosodrevinou; 1 550 m; 49°11'01,0" s. š.; 18°59'26,1" v. d.; SSZ, 35 °, dolomitické vápence, 25 m², celková pokryvnosť: 85 %, E₁: 85 %, E₀: 15 %, 19. 8. 2002; JŠ & IŠ.
64. KF, Malý Kriváň, s. svahy pod hrebeňom tiahnucim sa od vrcholu do sedla Priehyb, nápadne vystupujúca skala pri turistickom chodníku; 1 585 m; 49°10'57,9" s. š.; 18°59'17,3" v. d.; S, 50 °, dolomitické vápence, 9 m², celková pokryvnosť: 65 %, E₁: 60 %, E₀: 30 %, 24. 7. 2002; JŠ & IŠ.
65. KF, Veľký Rozsutec, za kótou označujúcou vrchol, pod neznačkovaným turistickým chodníkom zachádzajúcim za vrchol v smere na Stoh, horná časť žľabu spadajúceho do „skalného mesta“; 1 605 m; 49°13'53,1" s. š.; 19°05'54,2" v. d.; SSZ, 40 °, dolomity, 6 m², celková pokryvnosť: 85 %, E₁: 80 %, E₀: 35 %, 30. 6. 2002; JŠ & IŠ.
66. KF, Malý Rozsutec, nad žľabom, ktorý vede zelená turistická značka smerujúca z vrcholu do osady Podrozsutec; 1 318 m; 49°14'47,4" s. š.; 19°06'04,6" v. d.; S, 35 °, dolomity, 10 m², celková pokryvnosť: 65 %, E₁: 65 %, E₀: 25 %, 24. 8. 2002; JŠ & IŠ.
67. KF, Veľký Rozsutec, nad žľabom v skalnatom komplexe za vrcholom; 1 585 m; 49°13'53,1" s. š.; 19°05'53,7" v. d.; ZSZ, 60 °, dolomity, 16 m², celková pokryvnosť: 85 %, E₁: 75 %, E₀: 50 %, 24. 8. 2002; JŠ & IŠ.
68. KF, Veľký Rozsutec, ssv. strana skaly pod vrcholom v skalnom komplexe za vrcholom; 1 577 m; 49°13'53,6" s. š.; 19°05'53,6" v. d.; SSV, 45 °, dolomity, 25 m², celková pokryvnosť: 90 %, E₁: 85 %, E₀: 60 %, 24. 8. 2002; JŠ & IŠ.
69. KF, Veľký Rozsutec, strmý úzky skalnatý žľab, napravo od turistického chodníka, ktorý vede do sedla Medzirozsutec; 1 512 m; 49°14'02,7" s. š.; 19°06'11,9" v. d.; SSV, 65 °, dolomity, 12 m², celková pokryvnosť: 70 %, E₁: 60 %, E₀: 40 %, 30. 6. 2002; JŠ & IŠ.
70. KF, Veľký Rozsutec, pred rozdvojením turistického chodníka pred vrcholom, hned' za „prvými reťazami“ (ak ideme zo sedla Medziholie); 1 606 m; 49°13'53,9" s. š.; 19°05'59,7" v. d.; S, 45 °, dolomity, 6 m², celková pokryvnosť: 90 %, E₁: 85 %, E₀: 40 %, 30. 6. 2002; JŠ & IŠ.
71. – 75.: Sillinger (1933): 223, z. 1 – 5, Nízke Tatry (*Dryadeto-Firmetum*).
76. Chočské vrchy, Veľký Choč, asi 30 m jjz. od triangulačného bodu; 1 607 m; SV, 40 °, 6 m², E₁: 95 %, 15. 7. 1965; ŠU.
77. Chočské vrchy, Veľký Choč, asi 100 m jjz. od triangulačného bodu, značne vlhké a machnaté stanovište; 1 599 m; S, 60 °, 10 m², E₁: 70 %, E₀: 40 %, 24. 7. 1965; ŠU.
78. Chočské vrchy, Veľký Choč, schodovité terásky asi 120 m jjz. od kót; 1 600 m; ZSZ, 60 °, 20 m², E₁: 80 %, E₀: 40 %, 24. 7. 1965; ŠU.
79. Chočské vrchy, Veľký Choč, skalka pod predchádzajúcim zápisom, značne zarastená machom, schodovité terásky sú na svojich šikmých stenách minimálne zarastené; 1 598 m; ZSZ, 60 °, 15 m²,

- E₁: 80 %, E₀: 40 %, 24. 7. 1965; ŠU.
80. Chočské vrchy, Veľký Choč, skalné terásky zatienené bralom, silne zarastené machom; 1 585 m; SSV, 30 °, 5 m², E₁: 90 %, E₀: 35 %, 9. 8. 1965; ŠU.
81. Chočské vrchy, Veľký Choč, terásky v malom žľabe medzi skalkami; 1 585 m; S, 55 °, 5 m², E₁: 75 %, E₀: 10 %, 9. 8. 1965; ŠU.
82. Chočské vrchy, Veľký Choč, skalka zarastená machom; 1 585 m; S, 80 °, 9 m², E₁: 80 %, E₀: 60 %, 9. 8. 1965; ŠU.
83. Chočské vrchy, Veľký Choč, skalka v tieni previslej skaly; 1 585 m; SV, 55 °, 14 m², E₁: 60 %, E₀: 15 %, 18. 8. 1965; ŠU.
84. Nízke Tatry, Krakova hoľa, podvrcholové terasy severne od vrcholovej kóty; 1 730 m; 48°59'08"; 19°37'59"; S, 22 °, vápence, 4 m², celková pokryvnosť: 95 %, E₁: 85 %, E₀: 25 %, 26. 8. 1999; MV, PT & IW.
85. Nízke Tatry, Krakova hoľa, skalná terasa severne od vrcholovej kóty; 1 717 m; 48°59'08"; 19°37'59"; SZ, 30 °, vápence, 6 m², celková pokryvnosť: 90 %, E₁: 90 %, E₀: 5 %, 26. 8. 1999; MV, PT & IW.
86. Nízke Tatry, Krakova hoľa, skalná terasa pod skalou stenou severne od vrcholovej kóty; 1 735 m; 48°59'08" s. š.; 19°37'59" v. d.; S, 5 °, vápence, 8 m², celková pokryvnosť: 90 %, E₁: 90 %, E₀: 40 %, 26. 8. 1999; MV, PT & IW.
87. Nízke Tatry, Krakova hoľa, skalná ostroha v kosodrevine, vzdialenosť asi 100 m severne od hlavného vrcholu; 1 725 m; 48°59'15" s. š.; 19°37'59" v. d.; Z, 45 °, vápence, 2 m², celková pokryvnosť: 80 %, E₁: 80 %, E₀: 5 %, 26. 8. 1999; MV & PT.
88. Chočské vrchy, Veľký Choč, skalné terasy pri vrcholových skalách; 1 600 m; 49°09'11" s. š.; 19°20'37" v. d.; S, 45 °, vápence, 6 m², celková pokryvnosť: 95 %, E₁: 95 %, E₀: 30 %, 27. 8. 1999; MV, PT & IW.

Podákovanie

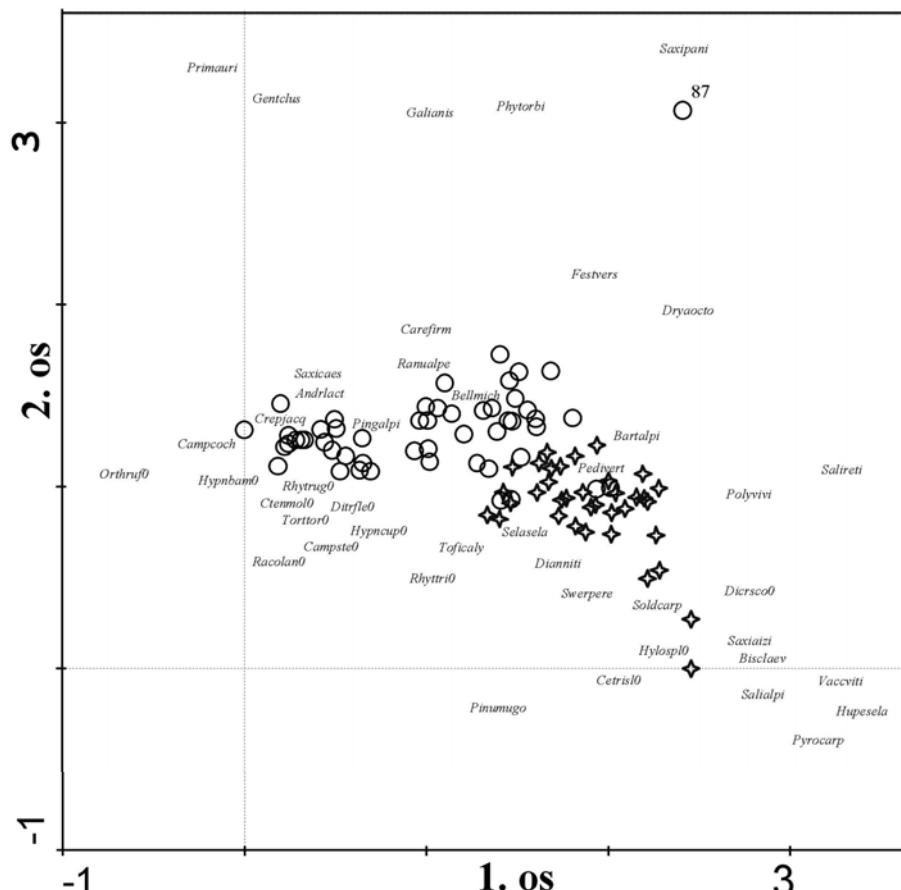
K výslednej podobe textu autorom cennými radami a prípomienkami prispeli J. Kliment a I. Jarolímek. Položky niektorých problematických taxónov určili, príp. revidovali J. Kirschner (*Gentianella*), E. Králik (*Euphrasia*, *Myosotis*), M. A. Lysák (*Sesleria*), P. Mártontfi (*Thymus*) a P. Mráz (*Hieracium*). Machorasty determinovali K. Mišíková, K. Kresáňová, B. Lučeneciová a ŤZ. Pilous, lišajníky A. Guttová, E. Lisická a I. Pišút. Nepublikované fytoценologické zápisť pre potreby syntézy poskytli D. Bernátová, L. Mucina, J. Uhlířová a M. Valachovič. Všetkým patrí úprimné podákovanie. Príspevok vznikol s podporou projektu VEGA 1/7452/20.

Literatúra

- Barkman, J. J., Doing, H. & Segal, S. 1964. Kritische Bemerkungen und Vorschläge zur quantitativen Vegetationsanalyse. *Acta Bot. Neerl.* 1964, 13, p. 394 – 419.
- Bělohlávková, R. 1980. *Rostlinná spoločenstva alpínského stupňa Kriváňské Malé Fatry*. Msc. Depon. in Správe NP Malá Fatra, Varín.
- Bělohlávková, R. & Fišerová, D. 1976. *Pyrola carpatica* – nový druh v Kriváňské Malé Fatře. *Preslia*. 1976, roč. 48, p. 137 – 142.
- Bělohlávková, R. & Fišerová, D. 1978. Nové lokality některých druhů cévnatých rostlin na Slovensku. *Zprávy Českoslov. Bot. Společn.* 1978, 13, p. 107 – 112.
- Bernátová, D., Uhlířová, J. & Topercer, J. 1998. Aktuálne poznatky o subalpinskej vegetácii Krivánskej Fatry a návrhy na jej manažment. In Korňan M. (ed.). *Výskum a ochrana Krivánskej Fatry*. Varín : Správa Národného parku Malá Fatra, 1998. p. 49 – 51.
- Braun-Blanquet, J. 1964. *Pflanzensoziologie. Grundzüge der Vegetationskunde*. 3. Aufl. Wien : Springer Verlag, 1964. 866 p.

- Cvachová, A. & Urbanová, V. 1981. Spoločenstvá skál, sutín a reliktných borín štátnej prírodnej rezervácie Rozsutec. In Janík M. & Štollman A. (eds). Rozsutec – štátna prírodná rezervácia. Martin : Osveta, 1981. p. 452 – 489.
- Databanka fauny Slovenska : Mapovacie štvrce a orografické celky Slovenska. 1983. Slovenský úrad geodézie a kartografie, 1983, 1 mapa. 1: 500 000.
- Hadač, E., Březina, P., Ježek, V., Kubička, J., Hadačová, V., Vondráček, M. et al. 1969. Die Pflanzengesellschaften des Tales „Dolina Siedmich prameňov“ in der Belauer Tatra. *Vegetácia ČSSR, B (Bratislava)*. 1969, 2, p. 5 – 343.
- Haško, J. & Polák, M. 1980: *Geologická mapa Kysuckých vrchov a Krivánskej Malej Fatry*. Bratislava : Geologický ústav Dionýza Štúra, 1980. 1 mapa. Regionálne geologické mapy Slovenska. 1: 50 000.
- Janík, M. 1971. Pastva na holiach krivánskej Malej Fatry a jej negatívny vplyv na krajinu. *Životné prostredie*. 1971, 5, p. 69 – 75.
- Jarolímek, I. & Schlosser, G. 2005. *Fytopack*. [disk]. ver. Fytopack2004.11. Bratislava, 4. 1. 2005.
- Klika, J. 1932. Der *Seslerion coerulae*-Verband in den Westkarpathen. *Beih. Bot. Centralbl.* 1997, 49B, p. 133 – 175.
- Klement, J., Bernátová, D., Jarolímek, I. & Uhlířová, J. 2005. Floristic composition and syntaxonomy of the communities with *Carex sempervirens* subsp. *tatrorum* in the West Carpathians. *Biologia (Bratislava)*. 2005, vol. 60. In press.
- Kubíková, J. 1972. Příspěvek k ekologii dryádky osmiplátečné (*Dryas octopetala* L.). *Preslia*. 1972, 44, p. 157 – 164.
- Kubíková, J. 1973. Vegetační a ekologické gradienty nad alpinskou hranicí lesa v Křivánské Malé Fatře. *Preslia*. 1973, roč. 45, p. 327 – 337.
- Marhold, K. & Hindák, F. (eds). 1998. *Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska*. Bratislava : Veda, 1998. 688 p.
- Milová, M. & Urbanová, V. 1989. Nelesné rastlinné spoločenstvá štátnej prírodnej rezervácie Prípor. *Ochr. Prír. (Bratislava)*. 1989, 10, p. 289 – 309.
- Mucina, L. & Maglocký, Š. (eds). 1985. A list of vegetation units of Slovakia. *Doc. Phytosoc.* 1985, 9, p. 175 – 220.
- Pawlowski, B. 1935. Über die Klimaxassoziation in der alpinen Stufe der Tatra. *Bull. Int. Acad. Polon. Sci., Cl. Sci. Math., Ser. B, Sci. Nat.* 1935, p. 115 – 146.
- Podani, J. 2001. *Syn-tax 2000*. [disk]. ver. 2000. Budapest : J. Podani, 2001. Computer Programs for Multivariate Data Analysis in Ecology and Systematics.
- Plesník, P. 1955. Vplyv pasenia na lesy Krivánskej Malej Fatry. *Les.* 1955, 2/1 – 2, p. 29 – 37.
- Sillinger, P. 1933. Monografická studie o vegetaci Nízkých Tater. *Knihovna Sboru pro výzkum Slovenska a Podkarpatské Rusi*. 1933, 6, 340 p.
- Šibík, J. 2003. Nelesné spoločenstvá subalpinskeho stupňa Krivánskej Malej Fatry. Diplomová práca. 121 p. Msc. Depon. in PríF UK, Bratislava.
- Šibík, J., Petrik, A. & Klement, J. 2004. Syntaxonomical revision of plant communities with *Carex firma* and *Dryas octopetala* (alliance *Caricion firmae*) in the Western Carpathians. *Polish Bot. J.* 2004, 49/2, p. 181 – 202.
- Školek, J. 2003. Vegetácia Národnej prírodnej rezervácie Ďumbier v Nízkych Tatrách. *Naturae tutela*. 2003, 7, p. 17 – 29.
- Švandová-Ursíniová, E. 1966. *Skalné spoločenstvá a spoločenstvá plytkých vápencových pôd Chočského pohoria*. Diplomová práca. Msc. Depon. in PríF UK Bratislava.
- ter Braak, C. J. F. & Smilauer, P. 2002. *Canoco*. [disk]. ver. 4.5. Wageningen : Centre for Biometry Wageningen, c1997-2002 CPROM-DLO. Software for canonical community ordination.
- Unar, J., Unarová, M. & Šmrda, J. 1985. Vegetační poměry Tomanovy doliny a Žlebu spod Diery v Západních Tatrách. 2. Charakteristika přírodních poměrů a rostlinných společenstev. *Folia Fac.*

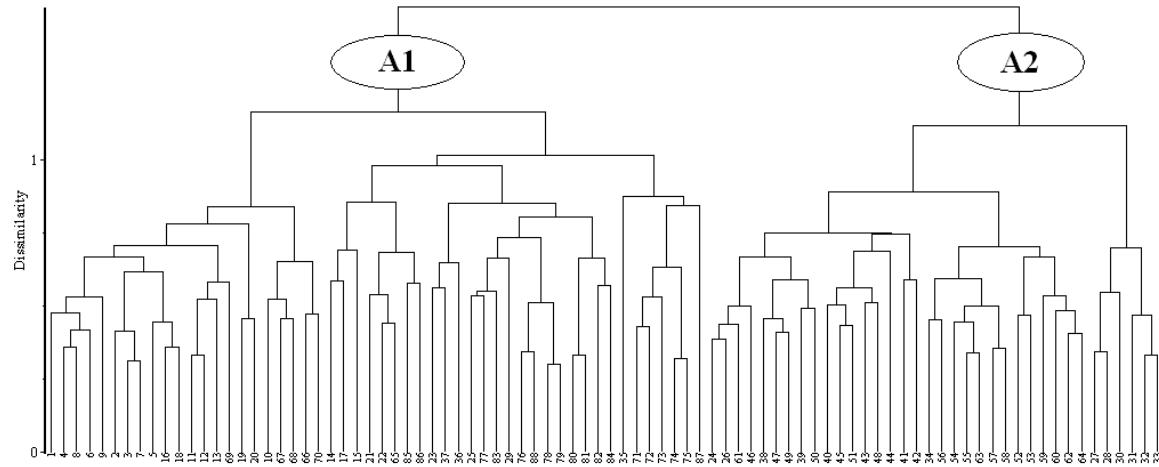
- Sci. Natur. Univ. Purkynianae Brun.*, Ser. Biol. 1985, 26/14, p. 5 – 78.
 Urbanová, V. 1977. Prehľad nelesných rastlinných spoločenstiev. In Urbanová, V. & Pilous, Z. Inventarizačný prieskum ŠPR Chleb. Prehľad nelesných rastlinných spoločenstiev a machy. Dielčia správa. Msc. Depon. in Správa NP Malá Fatra, Varín.
 Urbanová, V. 1991. Trávnatobylinné spoločenstvá štátnej prírodnej rezervácie Suchý v Malej Fatre. *Vlastiv. Zborn. Považia*. 1991, 16, p. 181 – 194.
 Valachovič, M., Oťahel'ová, H., Stanová V. & Maglocký Š. 1995. Rastlinné spoločenstvá Slovenska. 1. Pionierska vegetácia. Bratislava : Veda, 1995, 186 p.
 van den Maarel E., 1979: Transformation of cover-abundance values in phytosociology and its effect on community similarity. *Vegetatio*. 1979, 39, p. 97 – 114.

Obr. 1. Ordinačný graf (DCA) 88 zápisov a vybraných druhov asociácie *Dryado octopetalae-Caricetum firmae* Sillinger 1933 v Západných Karpatoch.

Fig. 1. Detrended correspondence analysis (DCA) ordination diagram of *Dryado octopetalae-Caricetum firmae* Sillinger 1933 data set from the Western Carpathians.

○ – *D.-C. primuletosum auriculae* ♦ – *D.-C. saxifragetosum aizoidis*

Obr. 2. Dendrogram numerickej klasifikácie 88 zápisov asociácie *Dryado octopetalae-Caricetum firmae* Sillinger 1933 v Západných Karpatoch (použité parametre: β -flexibilná metóda a Jaccardov koeficient podobnosti).

Fig. 2. Dendrogram of the numerical classification of the 88 phytocoenological relevés of the association *Dryado octopetalae-Caricetum firmae* Sillinger 1933 in the Western Carpathians (used parameters: β -flexible method with Jaccard's similarity coefficient).

A1 – subasociácia *D.-C. primuletosum auriculae*; **A2** – subasociácia *D.-C. saxifragetosum aizoidis*

Tab. 1. Asociácia *Dryado octopetalae-Caricetum firmae* Sillinger 1933 v Západných Karpatoch
 The association *Dryado octopetalae-Caricetum firmae* Sillinger 1933 in the Western Carpathians

Spoločenstvo/Community	<i>D.-C. primiletosum auriculae</i> (A1)	<i>D.-C. saxifragetosum aizoidis</i> (A2)
Číslo stĺpca	111111111222222222333333333444444444555	55555556666666666777777778888888888
Number of column	123456789012345678901234567890123456789012	345678901234567890123456789012345678
Číslo zápisu	1111161216667112268823327878778883777778	22643443544544444355565555666223333
Relevé number	1486923756812399007860475125563769573688901245123457	461687990051384124645378239024780123
Počet druhov v zápisе	555554443345443443343233432312323221223223232222211	sts 4333345344443233333344343333222222
Number of species	251334609932922158425389399571732383916517030150094	sts (%) 034582089599984941459014131878173173
Diferenciálne taxóny subasociácií/Differential taxa of the subassociations		
pc <i>Primula *hungarica</i>	11+++++11+++++.1.+1al+++++++.+..++..+++.rrrrr... 79 ²	- 47 ²
Sc, pc <i>Gentiana clusii</i>	++at.++1+11+1++11+1++1+...r11.1++11+...rrr++ 77 ²	+lr+.r...m....+++.+ 28 ² 57 ²
pc <i>Campanula cochlearifolia</i>	+1++1++1+++++11++..++1+..+...+...rrr... 56 ²	+++.++...+..1...+..1... 14 ² 39 ²
Racomitrium lanuginosum (E ₀)	1++1+++...1++1+1aa...++aa+.....a..... 48 ³	....+..+.....a1....a1... 17 ³ 35 ³
Orthothecium rufescens (E ₀)	+1+111++++++1b...1+1...1+... 40 ³	++...+..1...1... 11 ³ 28 ³
Sc, pc <i>Sesleria albicans</i>	++...++....+++.++1.++1..+...1... 38 ²	- 23 ²
cy <i>Asplenium viride</i>	+++.++...+++.rr...+...+...+...rrr... 31 ²	- 18 ²
<i>Entodon concinnum</i> (E ₀)	++++.++++++...+...++... 31 ²	- 18 ²
<i>Colejeunea calcarea</i> (E ₀)	++,.++++++1++1...+... 29 ²	- 17 ²
<i>Barbula crocea</i> (E ₀)	++11.11++1++...+... 27 ²	- 16 ²
<i>Mnium thomsonii</i> (E ₀)	++..1++...++...+...+... 27 ²	- 16 ²
<i>Hymenostylium recurvirostrum</i> (E ₀)	..++1++...+..1++...1.+... 23 ²	- 14 ²
<i>Didymodon giganteus</i> (E ₀)	.b3lb++b113...b... 21 ⁵	- 13 ⁵
<i>Saxifraga aizoides</i>	+...1.....++... 8 ²	1+1+1..11...111+1+1baa111.11..11 78 ³ 36 ³
<i>Salix alpina</i>	+1...+...a...+...+3++1..1... 21 ³	++1.a+aaa++11..+bbaaa.331..1a11a1 78 ⁴ 44 ⁴
ES, Tr <i>Biscutella laevigata</i>	...++...r...+...1a+...1... 17 ²	++1..1..++1+1..aa1b1b1+..1++++..+ 75 ³ 41 ³
<i>Hyperzia selago</i>	.....+...+...+... 6 ²	++..r11++b..++1..1...+1+1..++r..++t... 67 ² 31 ²
<i>Parnassia palustris</i>	+r+...+...r...+...+... 12 ²	...r+r+r+...++m++..++1+r...+...+..+.. 56 ² 30 ²
cf, ac <i>Pyrola carpatica</i>	.....+..+... 6 ²	1+...1..1..a...arma+m111+1 47 ³ 23 ³
lv <i>Vaccinium myrtillus</i>	.....+...+...r... 6 ²	+..1++..++...+..1..+1...+r..+... 47 ² 23 ²
<i>Dicranum scoparium</i> (E ₀)	+..+...+..+..+...1+... 13 ²	...111..a+..1..3...1+a...3a++... 42 ⁴ 25 ³
ES <i>Scabiosa lucida</i>	 1	+...++..r+..a++..1..+...+...+... 36 ² 15 ²
JT <i>Festuca supina</i>	 1	...3+1.....bb..1+111...+... 31 ⁴ 13 ⁴
<i>Polygonum urnigerum</i> (E ₀)	 1	- 311..+...a...1...+...+... 19 ⁴ 8 ⁴
Diferenciálne taxóny asociácie/Differential taxa of the association		
Sc, Pc <i>Dianthus nitidus</i>	+11++..++...1..++..++...++..++..++..++r... 77 ²	1+11++1++1+1la..+1++aaa11+1++1..+ 89 ³ 82 ²
cy <i>Tofieldia calyculata</i>	++1++1++11+..+aba.a++..1..1aa...11++1++..1rl.11. 73 ³	a1a1++1++a+lr+b..+1a1r.1+aba1..1... 83 ³ 77 ³
<i>Soldanella carpatica</i>	++r++...++...+..+1+1...++1++1..1...++..+1l1mr..11. 62 ²	+1++mmml+m+lml+1..1l1a..m.lrala111 89 ³ 73 ³
ES <i>Selaginella selaginoides</i>	++++.+++++1+r++1++1++...1...+...+...+..+..+r++r. 67 ²	+111a++a+11+11++1+1..+r..11..1..+ 81 ³ 73 ²

Tab. 1, pokračovanie/continuation 2

Spoločenstvo/Community		<i>D.-C. primuletosum auriculae (A1)</i>			<i>D.-C. saxifragetosum aizoidis (A2)</i>		
Číslo stĺpca	Number of column	111111111222222223333333444444444555	Sts (%)	5555555666666667777777888888888	Sts (%)	Sta (%)	
	123456789012345678901234567890123456789012						
sa	<i>Hieracium villosum</i>	.	-	.....+.....	3 ²	1 ²	
Potentillion caulescentis							
cf	<i>Crepis jacquinii</i>	laal1aaalaalbaa1+l1111+++...++1l+++1+1++a1.+r+r.	88 ³	....r+b.....r.+arblabal1.1....+1	53 ³	74 ³	
	<i>Androsace lactea</i>	+1+.++...++1++..+...++++..1++..++..++1..rrr..	58 ²	++..r..+..+....+....+1++..r.....	31 ²	47 ²	
cf	<i>Draba aizoides</i>	.....r...+r..r.+....+.....r+	15 ²	.....	-	9 ²	
sa	<i>Minuartia laingii</i>	.....+....+....+....	2 ²	....+.	3 ²	2 ²	
	<i>Kernera saxatilis</i>	.....r.....r.....r.....r.....	4 ¹	.....	-	2 ¹	
sa	<i>Gypsophila repens</i>	.....+....+....+....	4 ³	.....	-	2 ³	
Potentilletalia caulescentis, Asplenietea trichomanis							
AT	<i>Tortella tortuosa</i> (E ₀)	la13aaaa3.blaal1al1a3a1.a+aa.1aa....+1..+..a.....	65 ⁴	a.aa111aa1+a..1+a.al+a+aaalala.....	72 ⁴	68 ⁴	
Pc	<i>Ditrichum flexicaule</i> (E ₀)	+1+++++1111baa+l1+.+11+11.1...b.+1..a1..+1.....	63 ³	.a11a+111..1..aa1+l+111.1++.....	67 ³	65 ³	
cy	<i>Swertia *alpestris</i>	++1.....11++1...+b+a.a1....+....++1lm.lrlr.	56 ³	++r.1.lrl.....+..a++..rlrr++l+11	61 ²	58 ²	
Pc, Sc	<i>Saxifraga paniculata</i>	.....+....+r.+r.....+....+....1....+....rr.r.+	33 ²	++..+...++1++..+....+....+....+....++	50 ²	40 ²	
(cy)	<i>Viola biflora</i>	....+....+....r.....1.....+....r.....	8 ²	++....+....+....+....+....+....+....+....	33 ²	18 ²	
Pc	<i>Fissidens cristatus</i> (E ₀)	++++++1++....+....+....1.....	27 ²	....1.....	3 ³	17 ²	
cy	<i>Cortusa matthioli</i>	.....+....+....+....+....+....r.....	8 ²	....+....+....+....+....+....+....+....	11 ²	9 ²	
cy	<i>Cystopteris fragilis</i>	....r.....+....+....+....+....+....	10 ²	....	-	6 ²	
cy	<i>Neckera crispa</i> (E ₀)	.....+1++1.....	10 ²	....	-	6 ²	
Ostatné taxóny/Other taxa							
	<i>Gentianella lutescens</i>	+r.+++++..+....+....r.1++..r.....	29 ²	++..r..rr..r..++..r...+..r..+....r.....	36 ¹	32 ²	
	<i>Pinus mugo</i>	+....+....rr..r..++1l+r..r++....+r++.....	40 ²	....r.....rr..1.....r.....r.....	17 ²	31 ²	
	<i>Picea abies</i>	r++..r+....+....+....r+r+....+....	27 ²	....rr..++....+r.r.....rrt.a....	33 ²	30 ²	
	<i>Cardaminopsis arenosa</i> agg.	....++....+....+....+....r.+....+....+....r.....	21 ²	....+....r.r.....rr.....+....rr.r.....	28 ¹	24 ²	
lv	<i>Empetrum hermaphroditum</i>	.....+....+....+....+....+....+....+....1+....	17 ²	....1..+....+....1..+....+....11.....	25 ²	20 ²	
ac	<i>Salix reticulata</i>	.....b.....3a.....	6 ⁶	....1..ab.1.baalb..1..aaa	36 ⁵	18 ⁵	
ac, pt	<i>Saxifraga wahlenbergii</i>	++..+....+....1.....+....r.....	12 ²	....+....+....+....+....+....+....+....+....	19 ²	15 ²	
	<i>Sorbus aucuparia</i>	+rr..rr..++r.....+....	19 ²	....+....+....r.....	6 ²	14 ²	
	<i>Viola alpina</i>	.....lar....+....1+....	13 ³	.....	-	8 ³	
	<i>Myosotis alpestris</i>	.....+....+....+....+....	8 ²	....+....r.....	6 ²	7 ²	
	<i>Salix silesiaca</i>	....r.+....+....+....	10 ²	....+....+....+....+....+....+....+....	3 ²	7 ²	
Cc, JT	<i>Carex atrata</i>	.....	-	....r.....+1r.....r.....	14 ²	6 ²	
	<i>Homogyne alpina</i>	.....	-	....r.+....+....+....+....+....+....+....	14 ²	6 ²	
	<i>Arenone narcissiflora</i>	.....	-	....r++..r+....	14 ²	6 ²	
	<i>Pinus mugo</i> (E ₂)	.....1....+....	4 ³	....b.aa....	8 ⁵	6 ⁴	
Machorasty a lišajníky/Bryophytes and Lichens (E₀)							
	<i>Ctenidium molluscum</i>	1+a111+111a1+111b+1.a1.+....+....b.....	50 ³	++....aa1....+a.b.al+aa1.1+....a3	56 ⁴	52 ³	

Tab. 1, pokračovanie/continuation 3

Spoločenstvo/Community

Číslo stlpca

Number of column

*Campylium stellatum**Cetraria islandica**Rhytidiodelphus triquetrus**Rhytidium rugosum**Hypnum bambergeri**Sanionia uncinata**Distichium capillaceum**Pleurozium schreberi**Bryum sp.**Schistidium trichodon**Polytrichum sp.**Campylium halleri**Hypnum hamulosum**Bryum elegans**Hypnum vaucherii**Trichostomum crispulum**Campylium chrysophyllum**Trentepohlia sp.**Blepharostoma trichophyllum**Cetraria sp.**Cladonia sp.**Distichium inclinatum**Drepanocladus revolvens**Mnium sp.**Plagiochila porellaoides***D.-C. primuletosum auriculae (A1)**

111111111222222223333333444444444555

123456789012345678901234567890123456789012

(%) 3456789012345678901234567890123456789012

D.-C. saxifragetosum aizoidis (A2)

55555566666667777777888888888

Sts 3456789012345678901234567890123456789012

(%) (%) (%)

+++++....+++..a+.al+...+..a..1.....	40 ³	.....11+1...+..1.1+11111a1.....	44 ³	42 ³
.+.....++++.r+++....++++.a.1.+..++..++..	40 ²	..+..1...++++..+a.....13.+a1.....	36 ³	39 ³
1+++...++..++....+..+..a.1.....	27 ²	....1.+..a1+...+..+..++..1.a11.....	36 ³	31 ³
.+...+++.+1...+...+1+1.3+...1+....a.....	33 ³	.....++..11.....1.1.....1.a.....	22 ³	28 ³
.1ala.al+...+.3b+a+...+..1.....1.....	31 ⁴	....a....+.....1aa.....a1.....	19 ⁴	26 ⁴
+....+.....11...+1...1..a.....+.....	17 ³	....+1..1+1.1+..1...a1.....	31 ³	23 ³
+.+++...+++++,++...+.....a.....	27 ²	.....1.+.....+.....	8 ²	19 ²
.....+.....1+.....+.....	6 ²	....+..+....+.....1..3..1.....	19 ³	11 ³
++..+.....+..+.....+	15 ²	.....+1.....	6 ³	11 ²
...++1+..+..++.....1.....	19 ²	.....	-	11 ²
.....	-	....+..a11+..+....1...a.....	22 ³	9 ³
..++...+...++....+	15 ²	.....	-	9 ²
.....+.....++.....	15 ²	.....	-	9 ²
..+..++...++....+	13 ²	.....	-	8 ²
.....+.....1.....1.....1.....	6 ³	....+..+....3..1.....	11 ⁴	8 ³
.++...+...+...+.....+	13 ²	.....	-	8 ²
.....+.....+.....+	4 ²	....11+....a.....	11 ³	7 ³
.....+1.....	6 ²	....+..+....+.....	8 ²	7 ²
.1+...+.....+.....+	10 ²	.....	-	6 ²
.....	a+b++.	10 ³	.....	-
.....+.....+.....+	4 ²	....+..++.....	8 ²	6 ²
.+....+.....+.....+	10 ²	.....	-	6 ²
3+..a.....+.....+	8 ⁴	.....1.....	3 ³	6 ⁴
.....+.....+.....+	2 ²	....+..++.....+.....	11 ²	6 ²
+	10 ²	.....	-	6 ²

Vzácné sa vyskytujúce taxóny/Rare occurred taxa:E₂: *Picea abies* + (42); *Salix* sp. + (43);

E₁: *Aconitum firmum* + (80); *Anthoxanthum alpinum* 2a (60), +(62), r (66), + (75); *Avenella flexuosa* + (44), 1 (56); *Carex capillaris* + (26); *Carex ornithopoda* + (48); *Carex rupestris* 2b (52); *Carlina acaulis* r (55); *Clematis alpina* + (46); *Coeloglossum viride* r (13); *Heracleum sphondylium* r (60); *Hieracium bifidum* r (33), 2a (38), + (40), r (73); *Hieracium caesium* + (60); *Jovibarba *glabrescens* + (33), r (81); *Kernera saxatilis* r (6), r (46); *Larix decidua* + (16), + (17); *Leontodon pseudotaraxaci* + (61), 1 (77); *Leucanthemum margaritae* + (57); *Leucorchis albida* r (28), + (59), r (72), + (78); *Ligusticum mutellina* + (63), r (65), + (76); *Lotus corniculatus* 2a (69); *Luzula luzuloides* + (84); *Luzula sylvatica* + (59), + (86); *Moneses uniflora* r (69), 1 (83), 1 (84); *Orthilia secunda* + (84); *Pimpinella major* + (44); *Poa alpina* + (15), r (66), r (84), + (87); *Potentilla aurea* +

(65); *Pritzelago alpina* + (20); *Pyrola rotundifolia* + (70); *Ranunculus breyninus* r (13), + (85); *Ranunculus pseudomontanus* r (33), r (67), + (69); *Rhodiola rosea* + (61), r (62), + (76), + (87); *Saxifraga androsacea* + (25), + (47); *Saxifraga moschata* + (25), + (26), 1 (69); *Saxifraga mutata* r (10), + (11); *Saxifraga patens* r (77), r (78); *Stellaria nemorum* r (60); *Thymus alpestris* + (58); *Viola canina* + (34);

E₀: *Abietinella abietina* + (33); *Alectoria ochroleuca* + (23), 1 (24); *Apometzgeria pubescens* + (16), + (18); *Barbilophozia barbata* + (75); *Barbilophozia floerkei* + (75); *Barbilophozia lycopodioides* 1 (68); *Barbilophozia* sp. + (1), + (25); *Bazzania tricrenata* + (16); *Biatorella hemisphaerica* + (5); *Brachythecium glareosum* 1 (67); *Bryum intermedium* 1 (31); *Bryum pallescens* 1 (31); *Bryum subapiculatum* Hampe + (68); *Caloplaca ammiospila* + (5), + (24); *Caloplaca cerina* + (24); *Caloplaca sinapisperma* + (24); *Campylium calcareum* 1 (72); *Catoscopium nigritum* 1 (2), + (3), + (7), + (25); *Cladonia coccifera* 1 (57); *Cladonia deformis* 1 (59); *Cladonia furcata* + (59), + (63); *Cladonia pyxidata* + (45), 1 (59); *Cladonia symphytarpae* + (63), 1 (65); *Collema* sp. + (23); *Ctenidium procerrimum* 1 (23), + (26); *Dicranella heteromalla* + (19), + (77); *Dicranum elongatum* 2a (78); *Dicranum* sp. + (39); *Dicranum spadiceum* + (4), + (25); *Didymodon asperifolius* (Mitt.) Crum, Steere et Anderson 2b (1), + (6); *Didymodon* sp. + (21); *Ditrichum cylindricum* 1 (6); *Encalypta alpina* + (11), + (23); *Encalypta streptocarpa* + (12), + (13), + (18); *Fissidens* sp. + (21), + (80); *Frullania fragilifolia* + (2); *Frullania tamarisci* + (17); *Fulgensia bracteata* + (21); *Fulgensia fulgens* + (33); *Grimmia anodon* + (14); *Grimmia* sp. + (61); *Gyalecta* sp. + (5); *Homalothecium philippeanum* + (6), 1 (77); *Homomallium incurvatum* + (61); *Hypnum fastigiatum* Brid. + (23), 1 (24), 1 (25); *Hypnum lindbergii* + (3); *Hypnum* sp. 1 (55), + (77); *Icmadophila ericetorum* + (64); *Jungermannia atrovirens* + (17); *Lecanora epibryon* + (24); *Leptogium* sp. + (5); *Marchantia* sp. + (42), + (43); *Meesia uliginosa* + (1), + (10), 1 (11), + (25); *Megaspore verrucosa* + (24); *Mnium marginatum* + (68); *Mycobilimbia lobulata* + (5), + (24); *Myurella julacea* + (13), + (23), + (25); *Physcia caesia* + (24); *Plagiobryum zieri* + (4), + (5); *Plagiopus oederiana* + (1), + (7), + (44); *Polygonatum aloides* + (72); *Pohlia cruda* + (4); *Pohlia* sp. + (12), + (63); *Polyblastia* sp. + (5); *Polyblastia tatra* + (5); *Polytrichum alpinum* 2a (62), + (65), 1 (73); *Polytrichum juniperinum* + (62); *Polytrichum strictum* 2a (59), 1 (75); *Ptilidium ciliare* 1 (20), + (58), 1 (66); *Racomitrium canescens* 1 (36), + (40), 2a (41), 3 (44); *Racomitrium* sp. 1 (32); *Rhizomnium punctatum* + (64); *Rhytidadelphus squarrosus* 2a (34), 1 (84), 2a (85); *Scapania scandica* + (16); *Scapania* sp. + (4), + (5), + (18), + (67); *Seligera trifaria* (Brid.) Lindb. + (5), + (9), + (14); *Schistidium apocarpum* + (10), + (23), 1 (77), + (78); *Schistidium atrofuscum* + (9); *Schistidium boreale* + (17); *Schistidium strictum* (Turn.) Loeske ex Mart + (3); *Solorina bispora* + (5), + (24), + (80); *Squamaria cartilaginea* + (33); *Stegonia latifolia* + (10); *Thamnolia vermicularis* + (23), + (24), + (25); *Thuidium delicatulum* + (61); *Thuidium philibertii* + (1), + (12), + (13); *Timmia bavarica* + (14); *Toninia* sp. + (29); *Tortula sinensis* (C. Müll.) Broth. + (23); *Tritomaria quinquedentata* + (3), + (8), + (12).

Vysvetlivky/Explanations:

ac *Arabidion coerulae*, **AT** *Asplenietea trichomanis*, **Cc** *Caricetalia curvulae*, **cf** *Caricion firmae*, **cy** *Cystopteridion*, **ES** *Elyno-Seslerietea*, **fv** *Festucion versicoloris*, **JT** *Juncetea trifidi*, **lv** *Loiseleurio-Vaccinion*, **Pc** *Potentilletalia caulescentis*, **pc** *Potentillion caulescentis*, **pt** *Papaverion tatarici*, **sa** *Seslerio-Asterion alpini*, **Sc** *Seslerietalia coerulae*, **st** *Seslerion tatrae*, **Tr** *Thlaspietalia rotundifolii*, **(cy)** druh so slabšou väzbou na dany syntaxón, s optimom výskytu v inom syntaxóne